

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/212/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717202047
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6717202047.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovaným I/ U.i H., narodenému XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom L. XXX, XXX XX L., II/ Y. H., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom L. R., XXX XX L., obaja právne zastúpeným JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, o zaplatenie 3.693,36 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 11Csp/32/2017-194 zo 4. júla 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen p o t v r d z u j e.

II. Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným I/, II/ spoločne a nerozdielne náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 04. 07. 2019 žalobu zamietol (I. výrok). O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo sporových strán nemá právo na náhradu trov konania (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným I/, II/ spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 6.068,07 Eur s príslušenstvom. Súd prvej inštancie mal preukázané, že dňa 20. 05. 2008 uzavrela Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava (ďalej aj „právny predchodca žalobcu“) so žalovanými I/, II/ Zmluvu o splátkovom úvere č. 0403468986 (ďalej aj „Zmluva o úvere,“ resp. „úverová zmluva“). Výška úveru bola dohodnutá vo výške 260.000,- Sk, čo je 8.630,42 Eur. Dohodnutá bola premenlivá úroková sadzba s tým, že v deň uzatvorenia Zmluva o úvere bola úroková sadzba 11,35% ročne. Úver bol poskytnutý bezhotovostne jednorázovo. Poplatok za správu úveru bol dohodnutý vo výške 60,- Sk mesačne a spracovateľský poplatok vo výške 5.699,- Sk. Výška mesačnej splátky bola dohodnutá sumou 3.721,- Sk, počet splátok 119, splatnosť 1. splátky istiny do 20. 06. 2008, periodicita a splatnosť splátok 20. deň v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru 20. 04. 2018, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 13,21%, priemerná hodnota RPMN 17,75% a celkové náklady spojené s úverom 189.486,20 Sk.

Právny predchodca žalobcu (postupca) oznámeniami zo dňa 30. 10. 2015 oznámil žalovaným I/, II/, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE uzavretej dňa 23. 10. 2015 (ďalej aj „Zmluva o postúpení pohľadávok“) postúpil pohľadávku voči žalovaným I/, II/ EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava (žalobcovi).

Zmluvou o postúpení pohľadávok bola žalobcovi postúpená aj pohľadávka voči žalovaným I/, II/. Postupca výzvami zo dňa 09. 09. 2015 vyzval žalovaných I/, II/ na zaplatenie dlhovanej sumy, ktorá ku dňu 08. 09. 2015 predstavovala sumu 2.152,27 Eur do 15 dní od doručenia výzvy s tým, že ak žalovaní I/, II/ svoju povinnosť nesplnia, právny predchodca žalobcu vyhlási mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Oznámeniami zo dňa 30. 09. 2015 oznámil právny predchodca žalobcu žalovaným I/, II/, že došlo k mimoriadnemu zosplateniu pohľadávky (úveru) dňom 29. 09. 2015 a vyzval žalovaných I/, II/ na zaplatenie sumy 6.089,14 Eur do 15 dní.

Súd prvej inštancie konštatoval, že rozsudkom č. k. 11Csp/32/2017-114 zo dňa 22. 03. 2018 zamietol žalobu vo výške 3.693,36 Eur s 8,05% úrokmi z omeškania ročne z dlhovanej sumy a v prevyšujúcej časti predstavujúcej sumu 2.374,71 Eur konanie zastavil.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 12Co/246/2018-171 zo dňa 28. 03. 2019 zrušil rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti žalovanej sumy 3.693,36 Eur s 8,05% úrokmi z omeškania ročne z uvedených súm a v závislom výroku o trovách konania, pričom výrok rozsudku prvoinštančného súdu o zastavení konania sčasti o zaplatenie sumy 2.374,71 Eur (II. výrok) nadobudol právoplatnosť 08. 05. 2018.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 23. 10. 2015 (ďalej aj „Zákon o bankách,“ resp. „ZoB“), § 565, § 53 ods. 9, § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

Súd prvej inštancie uviedol: „Jedným z listinných dôkazov majú byť výzvy zo dňa 09. 09. 2015, ktorými Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava vyzvala jednotlivito žalovaných v I. a II. rade na zaplatenie dlhovanej sumy 2.152,27 Eur, čo bol dlh ku dňu 08. 09. 2015 najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Výzvy sa týkali úverovej zmluvy č. 403468986. Žalobca nepreukázal, že jeho právnym predchodcom - postupcom pohľadávky boli tieto výzvy riadne doručené žalovaným ako dlžníkom. Dňa 30. 09. 2015 bolo vydané Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ktoré malo byť doručené žalovanej Y. H. 05. 10. 2015, kedy obyčajná zásielka s označeným číslom 0292/119/2015-1173, ako je uvedené na Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola prevzatá matkou žalovanej. V ten istý deň bolo takéto oznámenie adresované žalovanému U. H. prevzaté jeho svokrou.

Dňa 30. 10. 2015 boli vydané aj Oznámenia o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka, ktoré mali byť doručené žalovaným v I. a II. rade. Do spisu bola predložená aj Zmluva o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23. 10. 2015 s Prílohou č. 1 k zmluve. Podľa tejto prílohy mali byť súčasťou postúpenia pohľadávok aj pohľadávky voči žalovaným v I. a II. rade.

Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že neboli splnené podmienky podľa § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, lebo nebolo preukázané ani riadne doručenie výzvy - výziev žalovaných v I. a II. rade na zaplatenie dlhovanej sumy, pričom súdu boli predložené len výzvy zo dňa 09. 09. 2015. Od vypracovania výziev do postúpenia pohľadávky žalobcovi, ku ktorému došlo zmluvou zo dňa 23. 10. 2015, neuplynula lehota 90 kalendárnych dní od doručenia písomnej výzvy žalovaným.

Podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je : 1./ splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve akumulatívne, ak je splnené omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Toto ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Sprisnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznych subjektov až nad pohľadávkou, nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra lege a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Zo znenia citovaného ustanovenia § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takéto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku, inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritéria, je základným a prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca takéto dôkazy v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal už prvú obligatórnu podmienku uvedenú v § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd považuje predloženú Zmluvu o postúpení pohľadávky voči žalovaným v I. a II. rade za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu žalobca nie je v tomto spore vecne aktívne legitimovaný. Súd preto žalobu zamietol.“

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu a vyhovel jeho žalobe. Zároveň si uplatnil náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

Odvolanie odôvodnili odvolacími dôvodmi, a to: rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Poukázal na to, že v konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva a že žalovaní I/, II/ boli v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (žalovaní I/, II/ boli v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi najskôr od 19. 05. 2014, kedy titulom úveru uhradili postupcovi bez meškania splátku úveru, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 23. 10. 2015). Ďalej žalovaní I/, II/ boli postupcom opakovane vyzvaní na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj Výzvou zo dňa 09. 09. 2015, Výzvou zo dňa 30. 09. 2015 označenou ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“, ktoré je tiež výzvou banky a bolo doručené žalovaným I/, II/, o čom predložil doručky.

Podľa jeho názoru ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách ukladá banke podmienky, ktoré je zo strany banky potrebné splniť, aby sa banka voči svojmu klientovi nedopustila porušenia bankového tajomstva. Konkrétne toto ustanovenie vyžaduje, aby bol dlžník pred postúpením pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (čo bolo v danom prípade v konaní preukázané jednak prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, predloženými výzvami zo strany postupcu a platobnou históriou úveru, pričom žalovaní I/, II/ boli v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku najneskôr od 19. 05. 2014, kedy aj to len z časti uhradili titulom úveru platbu a k postúpeniu pohľadávky došlo až dňa 23. 10. 2015) a aby bol bankou kedykoľvek za trvania omeškania vyzvaný na zaplatenie aspoň časti svojho peňažného záväzku (toto bolo v konaní preukázané predloženými výzvami zo strany postupcu). Ak sú uvedené podmienky splnené, čo bolo podľa jeho názoru v danom prípade v konaní riadne preukázané, postúpením pohľadávky zo strany banky na inú osobu nedošlo k porušeniu bankového tajomstva.

Žalovaní I/, II/ boli v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku v okamihu, kedy prestali svoj záväzok splácať spôsobom, akým si to s postupcom dojednali v zmluve o úvere. Postupca ich na splnenie záväzku opakovane vyzval, a preto možno uzavrieť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaní I/, II/ boli v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách porušeniu bankového tajomstva.

Nestotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky.

Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách totiž pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v ustanovení § 92 ods. 8 Zákona o bankách výslovne a jednoznačne uvedené. Postup súdu prvej inštancie, ktorým si súd prvej inštancie „upravil“ zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nad rámec zákona, je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodarnej, nie moci súdnej (viď nálezu Ústavného súdu SR z 22. júna 2017, č.k. II. ÚS 796/2016-65).

V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 5Co/351/2017 - 153 zo dňa 24. 05. 2018.

Pretože ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyklučuje odchylnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli

otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to v čl. I bode 7 Zmluvy o úvere, resp. v bode 18.14. Všeobecných obchodných podmienok.

Podľa jeho názoru preukázanie splnenia podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nebolo potrebné, keďže preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdnom prípade odchyľne od ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Ďalej poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 zo dňa 02. 05. 2017, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016 zo dňa 07. 12. 2016, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05. 10. 2016., atď).

Uviedol, že predložil relevantné oznámenie postupcu žalovaným I/, II/ o postúpení pohľadávky spolu s podaciami hárkami, preukazujúcimi odoslanie týchto podaní žalovaným I/, II/, ktoré bez ďalšieho zakladajú aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z týchto oznámení vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník (žalovaní I/, II/) sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadne neexistencie.

Podľa Rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 11. 06. 2003, sp. zn. 4 Obo 210/01 „Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník.“

Súd prvej inštancie pochybil a vec nesprávne právne posúdil, ak napriek predloženým oznámeniam o postúpení pohľadávky skúmal platnosť zmluvy o postúpení.

Mal za to, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy, spolu s príslušným úrokom z omeškania.

Splnenie podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách v konaní preukázal prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok, platobnou históriou úveru, ako aj výzvami zo strany postupcu. Preukázanie splnenia týchto podmienok navyše podľa jeho názoru v konaní nebolo potrebné, keďže a preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili v súdnom prípade v súlade s ustanovením § 89 ods. 1 Zákona o bankách odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

3. Žalovaní I/, II/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť. Zároveň si uplatnili náhradu trov odvolacieho konania.

Podľa ich názoru súd prvej inštancie jasným a zrozumiteľným spôsobom uviedol, že žalobca v konaní nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu, pretože neboli splnené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na nebankový subjekt v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako najvyššia súdna autorita v oblasti interpretácie a aplikácie zákonov, v rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. 03. 2018, ako aj v uznesení sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. 04. 2018 zhodne konštatoval, že podmienky § 92 ods. 8 veta prvá Zákona o bankách sú zákonnými podmienkami platného postúpenia pohľadávky banky, nie úpravou, s nedodržaním ktorej je spojené porušenie bankového tajomstva.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky, a to kumulatívne.

V súvislosti s počítaním lehoty 90 dní poukázali na rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/151/2018 zo dňa 08. 01. 2019, sp. zn. 1 Co/6/2019 zo dňa 14. 02. 2019.

Keďže v danom prípade právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku na žalobcu pred tým, ako uplynula lehota 90 dní od doručenia výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nerešpektoval ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a preto neboli splnené podmienky v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Taktiež žalobca nepreukázal doručenie výzvy zo dňa 09. 09. 2015, čo je tiež jednou z nevyhnutných podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávacom prípade je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor a zároveň ďalšími zo Zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní.

S prihliadnutím na princíp zákazu spätnej časovej účinnosti zákona - zákaz retroaktívneho pôsobenia právnych predpisov, keď účastníci hmotnoprávneho vzťahu nemôžu mať vopred vedomosť o tom,

aké právne normy budú účinné v budúcnosti, teda po vzniku záväzkov vyplývajúcich z ich záväzkovo právneho vzťahu uviedli, že v posudzovanom spore nie je právne relevantným žalobcom zdôrazňované ustanovenie § 89 ods. 1 Zákona o bankách, pretože toto ustanovenie nadobudlo účinnosť až dňa 10. 06. 2013 a v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere dňa 20. 05. 2008, nebolo súčasťou dikcie Zákona o bankách, preto ustanovenie bodu 18.14. Všeobecných obchodných podmienok nie je v súlade s ustanovením § 89 ods. 1 Zákona o bankách, na ktorom založil svoju odvoláciu argumentáciu žalobca, keďže toto ustanovenie v čase vzniku predmetného zmluvného vzťahu neposkytovalo bankám oprávnenie prostredníctvom zmluvných dojednaní, resp. Všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria súčasť Zmluvy, odchýliť sa od ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Ďalej poukázali na to, že Čl. 18.14 Všeobecných obchodných podmienok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku (viď rozhodnutie Krajského súd Žilina sp. zn. 11Co/162/2018 zo dňa 31. 07. 2018, rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 6Co/463/2017 to dňa 08. 06. 2018).

Konštatovali, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka za predpokladu, že postúpenie pohľadávky prebehlo v súlade so zákonom. Rozhodnutie Najvyššieho súdu zo dňa sp. zn. 4Obo/210/01 zo dňa 11. 06. 2003 je už dávno prekonané (viď rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 23Co/17/2016 zo dňa 31. 05. 2017).

Pokiaľ ide o omeškanie viac ako jeden rok, ide o účelový výklad ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ku ktorému zaujali už viaceré krajské sudy jednoznačné stanovisko, že ani omeškanie presahujúce jeden rok nemení nič na skutočnosti, že pre platné postúpenie pohľadávky musia byť splnené podmienky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách (napr. rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/369/2016 zo dňa 18. 01. 2017, rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 19Co/846/2015 zo dňa 08. 12. 2016, rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 25Co/196/2016 zo dňa 30. 11. 2016).

4. Žalobca vo vyjadrení žalovaných I/, II/ k odvolaniu uviedol, že naďalej trvá na svojich vyjadreniach, s argumentáciou protistrany sa nestotožňuje, preto trvá na podanom odvolaní a žiada, aby odvolací súd mu v plnom rozsahu vyhovel.

5. Žalovaní I/, II/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu navrhli, aby odvolací súd potvrdil rozsudok prvoinštančného a priznal im právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Poukázali na to, že právny názor, podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou je nesprávny, čo potvrdil Najvyšší súd Slovenskej republiky (viď rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018, ako aj na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018, publikovaný Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 60/2018), z ktorého vyplýva: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017 „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.).“

V zmysle uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. novembra 2019, sp. zn. 1Obdo/92/2018 : „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ.“ V tomto rozsudku Najvyšší súd vyvrátil právny názor žalobcu nasledovne: „V rozsudku sp. zn. 7Cdo/26/2017 z 28. marca 2018 dospel odvolací súd rozborom § 92 ods. 8 Zákona o bankách k záveru, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke buď inej banke alebo aj subjektu mimo bankový sektor. Predmetné ustanovenie nemožno, len na základe jeho zaradenia do konkrétnej časti zákona, chápať ako celok len ako úpravu podmienok, za ktorých môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, pretože takáto interpretácia opomína vyššie uvedený zmysel tohto ustanovenia. Z § 92 ods. 8 Zákona o bankách teda vyplýva presný záujem zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom, pričom neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu tejto zákonnej úpravy než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť

nesmie. Nerešpektovanie tejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zák.).“

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 uviedol, že osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Podmienky vyplývajúce z § 92 ods. 8 Zákona o bankách dovolací súd označil za špeciálne zákonné podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta Zákona o bankách), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje. Dovolací súd konštatoval, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na absolútnu neplatnosť postúpenia musí pritom prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. K dovolateľovej argumentácii ohľadne námietky, že § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd v prejednávanej veci uviedol, že aj keď je uvedené ustanovenie § 92 Zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol. Podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, ale práve naopak sa prekrývajú.

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcu odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred okresným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

8. Odvolací súd z množstva argumentov, pre ktoré okresný súd žalobu zamietol, sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal splnenie vyžadovaných zákonných podmienok postúpenia pohľadávky.

9. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v civilnom sporovom konaní musíme rozlišovať procesnú legitimitáciu a vecnú legitimitáciu. Procesnou legitimitáciou rozumieme oprávnenie byť stranou v spore. Vecnou legitimitáciou rozumieme z hmotného práva vyplývajúci stav svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Či je strana vecne legitimovaná, buď aktívne (na strane žalobcu) alebo pasívne (na strane žalovaného), ukáže sa v konečnom vecnom súdnom rozhodnutí. Nedostatok vecnej legitimitácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konkrétnom konaní. Vecná legitimitácia má význam v každom sporovom konaní. Nedostatok vecnej legitimitácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konaní.

10. Prioritným dôvodom zamietnutia žaloby okresným súdom bol nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu s odkazom na Zmluvu o postúpení pohľadávok, a to konkrétne pre rozpor s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktoré ako lex specialis požíva prednosť pred všeobecnou právnou úpravou § 524 OZ.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca nepreukázal splnenie vyžadovaných zákonných podmienok postúpenia pohľadávky. Predpokladom postupiteľnosti pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je splatnosť dlhu, omeškanie klienta trvajúce aspoň 90 dní a písomná výzva banky na splnenie povinnosti. Ak niektorý z týchto predpokladov nie je splnený, pohľadávka banky nie je postupiteľná. Ak napriek tomu k jej postúpeniu došlo, ide o právny úkon odporujúci zákonu, preto je neplatný (§ 39 OZ).

12. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách dáva možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta tak, ako uvádza žalobca, musia však byť naplnené vyššie uvedené podmienky. Práve v nevyžadovaní súhlasu klienta je potrebné vidieť prelomenie bankového tajomstva, na ktoré poukazuje žalobca. Jednou z podmienok prípustnosti jeho porušenia (okrem nepretržitého omeškania klienta viac ako 90 kalendárnych dní a splatnosti pohľadávky) je písomná výzva klientovi.

13. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017, z ktorého vyplýva: „Podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).“

14. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 60/2018).

15. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24. apríla 2018 ďalej vyplýva: „Z dovolania je zjavné, že žalobca za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú považuje otázku, či § 92 ods. 8 ZoB upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre prelomenie bankového tajomstva v prípade postúpenia pohľadávky banky na inú osobu, alebo upravuje podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre platné postúpenie pohľadávky banky na inú osobu a s tým súvisiacej právnej otázky, či si banka so svojím klientom môžu dojednať vzájomné práva a povinnosti odchylné od tohto ustanovenia.

Najvyšší súd už podobnú vec týkajúcu sa ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB prejednával v konaní pod sp. zn. 5 Cdo 13/2016, avšak v tomto prípade bolo dovolanie odmietnuté ako neprípustné a dovolací súd sa preto meritórne vecou nezaoberal. Zároveň bola skutkovo a právne totožná vec riešená v konaní pod sp. zn. 7 Cdo 26/2017, kde dovolací súd rozhodol rozsudkom z 28. marca 2018 a dovolanie zamietol. Uvedené rozhodnutie však bolo vynesené až po podaní dovolania v prejednávanej veci, preto dovolací súd konštatuje, že v čase začatia dovolacieho konania právna otázka, ktorú žalobca nastolil a dostatočne konkretizoval v dovolaní, nebola dovtedy dovolacím súdom vyriešená. Vec prejednávajúci trojčlenný senát najvyššieho súdu toto konštatovanie uvádza jednak z dôvodu významného z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v nadväznosti na ktorý dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je v zmysle tohto ustanovenia prípustné, jednak z dôvodu významného z hľadiska § 48 ods. 1 CSP, v spojitosti s ktorým dospel k záveru, že nie sú dané predpoklady pre postúpenie veci veľkému senátu. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa právneho názoru vec preskúmavajúceho senátu najvyššieho súdu spočíva dovolaním napadnutý rozsudok na správnom právnom posúdení veci odvolacím súdom. K dôvodom vedúcim k tomuto názoru dovolací súd uvádza nasledovné.

Vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Zámerom právnej úpravy postúpenia pohľadávky je zabrániť tomu, aby postúpením pohľadávky došlo k zhoršeniu právneho postavenia dlžníka. Za týmto účelom sa mu zachovávajú všetky námietky proti postúpenej pohľadávke a rovnako aj možnosť namietať voči tejto pohľadávke svoje vzájomné pohľadávky. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu

a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

Podľa § 92 ods. 8 ZoB v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

V zmysle dôvodovej správy k zákonu o bankách mal zákonodarca úpravou § 92 ods. 8 ZoB na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie malo banku motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

Podľa názoru dovolacieho súdu v danej veci je kardinálnym právnym problémom otázka platnosti či neplatnosti právneho úkonu postúpenia pohľadávky podľa § 39 OZ. Teda, či podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca) podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB musia byť splnené, aby došlo k platnému postúpeniu pohľadávky banky voči žalovanému na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok, alebo v prípade ich nedodržania prichádza sankcia v podobe absolútnej neplatnosti právneho úkonu postúpenia. Súdy oboch inštancií v tejto veci sa veľmi podrobne vysporiadali so všetkými relevantnými dôvodmi týkajúcimi sa neplatnosti právneho úkonu o postúpení pohľadávky, a dovolací súd si tieto skutočnosti všimol a v plnom rozsahu s ich uvedenými argumentmi súhlasí.

Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tieto isté podmienky musia byť splnené aj pri prelomení bankového tajomstva (porovnaj § 92 ods. 8 tretia veta ZoB), aby nedošlo k jeho porušeniu. Uvedené spolu úzko súvisí, avšak vzájomne sa nevylučuje.

Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca v dovolaní poukazuje na judikát uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR bol pod č. 119/2003, sp. zn. 4 Obo 210/01, ktorého publikovaná právna veta znie: „Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá

aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlužník sa v takomto prípade nemôže dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník“. Podľa názoru vec prejednávajúceho trojčlenného senátu sa jedná o judikát v obchodnoprávnom spore staršieho dáta, ktorého závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevylučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky (z úradnej povinnosti). Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.

K dovolateľovej argumentácii ohľadne jeho námietky, že § 92 ods. 8 ZoB upravuje výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky dovolací súd záverom podotýka nasledovné. Aj keď je uvedené ustanovenie § 92 zákona o bankách systematicky zaradené do štrnástej časti právneho predpisu s názvom Bankové tajomstvo, nemožno len na základe tohto zaradenia bez ďalšieho usudzovať, že zákonodarca pri úprave postúpenia pohľadávky bankou na nebankový subjekt, mal zámer riešiť výlučne len otázku ne/porušenia bankového tajomstva. Pokiaľ by bolo uvedené cieľom, nič by nebránilo tomu, aby to v znení zákona výslovne uviedol [napr. porovnaj novelu zákona o bankách účinnú od 1. januára 2017 (zákon č. 299/2016 Z. z.) - sprísnenie pravidiel pre postúpenie pohľadávok bánk zo spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie podľa osobitného predpisu]. Ako už bolo spomenuté v bode 21. tohto rozhodnutia, podmienky platného postúpenia pohľadávky banky a podmienky možnosti prelomenia bankového tajomstva sa vzájomne nevylučujú, ale práve naopak sa prekrývajú.

Čo sa týka dovolateľom nastolenej právnej otázky, či si banka so svojim klientom môže dojednať vzájomné práva a povinnosti odchyľne od ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB, dovolací súd uvádza, že uvedená právna otázka nebola predmetom prieskumu v konaní pred odvolacím súdom, preto ani dovolací súd nemôže zaujať k nej relevantný výklad s poukazom na § 442 CSP.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto nedôvodné dovolanie žalobcu zamietol podľa § 448 CSP.“

16. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že žalobca v konaní nepreukázal doručenie písomnej výzvy banky (právneho predchodcu žalobcu) žalovaným I/, II/ v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Vyhotovenie výzvy ešte neznamená, že výzva bola aj žalovaným I/, II/ doručená. Nepreukázaním tejto rozhodujúcej skutočnosti teda nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky a ani nemohlo dôjsť k naplneniu ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

17. Pretože žalobca v konaní nepreukázal existenciu písomnej výzvy banky klientovi (žalovaným I/, II/) na splnenie peňažného záväzku, s ktorou boli žalovaní I/, II/ v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, ktorá by bola aj reálne doručená žalovaným I/, II/, preto dôvodom na zamietnutie žaloby bol nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou v konaní, nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby.

18. Na tejto skutočnosti nemení ani zmluvné dojednanie v čl. 18.14 Všeobecných obchodných podmienok, na ktoré žalobca poukázal v odvolaní, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu je v rozpore s § 92 ods. 8 Zákona o bankách, keďže ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách určuje striktné zákonné podmienky, bez splnenia ktorých k postúpeniu pohľadávky nemôže dôjsť (je zakázané) a tieto zákonné podmienky nie je možné zmeniť, a to ani na základe dohody účastníkov zmluvy.

19. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok).

20. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“

21. V predmetnom prípade boli v tomto odvolacom konaní plne úspešní žalovaní I/, II/, preto im podľa § 255 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, a to spoločne a nerozdielne.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).